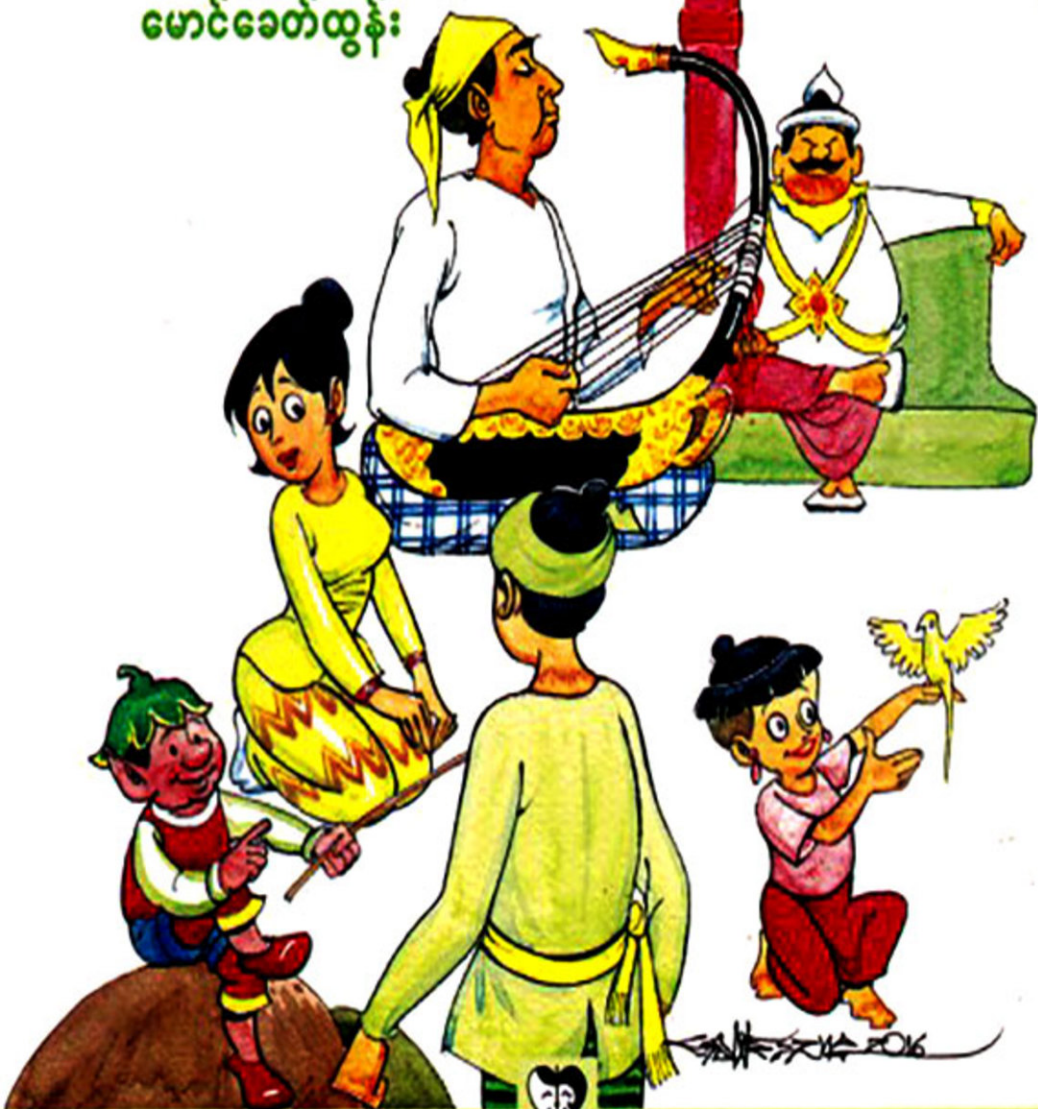

မြန်မာ့ရိုးရာပုံပြင်များ

မောင်ခေတ်ထွန်း

NOBEL-MYANMAR
LITERARY FESTIVAL
(Literature for Children) 2016

ရွှေယုန်နှင့် ကျားငစဉ်းလဲ

ဟိုးရှေးရှေးတုန်းက သာယာ လှပတဲ့ တောအုပ်ကြီး တစ်ခုထဲမှာ သ
မင်၊ ဒရယ်၊ ချေငယ်၊ စိုင်း၊ ဆတ် စတဲ့ တိရစ္ဆာန်မျိုးစုံတို့ ဟာ နေထိုင်ကျ

က်စားသွားလာ နေထိုင်ကြပါသတဲ့ ။ အဲဒီတောမှာ ဆိုရင် စိမ်းလန်းစိုပြည်တဲ့ မြက်ခင်းလွင်ပြင်တွေ စမ်းချောင်းကလေးတွေနှင့်တကွ အချို့နေရာတွေမှာ ချောက်ကမ်းပါးတွေ ပါရှိနေတာမို့ တောနေတိရစ္ဆာန်လေးတွေအဖို့ နေချင့်စဖွယ် ဖြစ်နေတော့တာ ပေါ့။ သူတို့ လေးတွေအဖို့ စားစရာ စိမ်းလန်းစိုပြည်နေတဲ့ မြက်ခင်းလွင်ပြင်တွေ သောက်စရာ၊ ဆော့စရာစမ်းချောင်းလေးတွေနှင့်မို့ အတော့်ကို ပန်ရနေတော့တာပေါ့။ အဲဒါပေမဲ့ အလွန်တရာမှ ကို ကြောက် စရာကောင်းလှတဲ့ ကိုးတောင်ပြည့်ကျားငစဉ်းလဲ ရန်ကိုတော့ အထူး ဂရုစိုက်ပြီး၊ နေထိုင် ကျက်စားလှည့်လည်သွားလာနေကြရပါသတဲ့ ။ အဲဒီကျားငစဉ်းလဲကြီးကြောင့် သမင်၊ ဒရယ်၊ ချေငယ်၊ ဆိုင်၊ ဆတ် စတဲ့ တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါလေးတွေဟာ လွတ်လပ်ပျော်ရွှင်စွာ နေထိုင်ကျက်စားလို့ မရဖြစ်နေတယ်ပေါ့။ ကျားငစဉ်းလဲကြီးဟာ သူ့ဂူထဲမှာ အစာရှာထွက်တာနဲ့ ဟိန်းဟောက်လိုက်သ တဲ့ ။ အဲဒီလို သူ့အချက်ပြပြီးဆိုရင် တခြားသတ္တဝါငယ်လေးတွေဟာ ငြိမ်ကုတ်သွားကြတာပါပဲ။ ခိုမိခိုရာ ကပ်မိကပ်ရာ ပြေးမိပြေးရာ ခိုကြကပ်ကြပြေးကြလွှားကြတာပဲ။

အဲဒီလိုနဲ့ ကျားငစဉ်းလဲကြီးဟာ ဂူထဲက ထွက် လာပြီး အစာရှာတဲ့အခါ တစ်နေရာရောက် တော့ သမင်ငယ်ကလေးတစ်ကောင်ကို အဝေးကနေ ရိပ်ခနဲ မြင်လိုက်လို့ ဟိန်းဟောက်လိုက်ပြန် တယ်။ အဲဒီလို သူ့ရဲ့ ဟိန်းဟောက်သံကြောင့် သမင်လေးခမျာ မေ့ပြီး လဲသွားပါလေရော။ ကျားင စဉ်းလဲ ဟာလည်း လေကဲ့သို့ လျှင်မြန်တဲ့ အရှိန်အဟု န်နဲ့ ခုန်အုပ်ကိုက်ဆွဲ စားပစ်တော့သတဲ့ ။ ဒီလိုနဲ့ ချည်း ကျားငစဉ်းလဲဟာ အသံကို အသုံးပြုပြီး သားကောင်ဖမ်းစားလေ့ ရှိသတဲ့ ။ အဲဒီလို စား သောက်ပြီး တိုင်းလည်း ကျားငစဉ်းလဲကြီးက ‘ဟဲ ဟဲ ဒီတောကို အုပ်စိုးနေတဲ့ ငါဟာ ခွန်အား ရှိပေမယ့် ခွန်အား ကို သိပ်အသုံးချစရာ မလိုဘူးဟေ့၊ ငါ့အ

သံကြားတာနဲ့ ဘယ်သတ္တဝါဖြစ်ဖြစ် မေ့လဲကုန်ကြတာ၊ တချို့ဆိုရင် မေ့လဲရင်း အသက်တောင် တစ်ခါတည်း ပါသွားတတ်ကြသေး။ ဒါကြောင့်မို့ ငါ့အသံကို ယှဉ်နိုင်သူ ဘယ်သူရှိနိုင်မလဲ။ ဒီတော့မှ မဟုတ်၊ ဘယ်တော့ဘယ်တောင်က ဘယ်ကောင်ပဲဖြစ်ဖြစ် လာခဲ့ကြဟေ့’ လို့ ကြုံးဝါးပြောဆိုလိုက်သတဲ့ ။

အဲဒါကို တစ်နေရာမှာ ပုန်းဝပ်နေတဲ့ မောင်ရွှေယုန်ကလေး ကြားတော့ ‘ကျားငစဉ်းလဲဟာ ငါတို့လို အားနွဲ့တဲ့ တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါလေးတွေကို နေ့စဉ်အမျှ ကိုက်ဖြတ်စားသောက်နေတာ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ကုန်လုနီးတောင် ဖြစ်နေပြီ။ ဒီလိုသာ အားကြီးတိုင်း အားနွဲ့သူလေးတွေကို နိုင်ထက် စီးနင်းလုပ်နေရင် အားလုံး မျိုးပြုန်းရချေရဲ့ ’ လို့ တွေးပူပန်နေမိသတဲ့ ။

ဒါနဲ့ တစ်နေ့မှာ မောင်ရွှေယုန်ကလေးဟာ ကျားငစဉ်းလဲရှိရာ ဂူအပြင်ဘက်ကနေပြီး အော် ခေါ်လိုက်တယ်။

‘ဗျို့ ကိုကြီးကျား’

‘ဟေ့ အပြင်ဘက်က ဘယ်သူလဲကွ၊ ခေါ်တာ’

‘ကျုပ်ပါ ကိုကြီးကျားရဲ့ မောင်ရွှေယုန်လေ’

ဘာကိစ္စရှိလို့ လဲကွ၊ ဆိုစမ်းပါဦး’

‘ကိစ္စရှိဆို ဒီလိုပါ ကိုကြီးကျားရဲ့ ၊ ကိုကြီးကျား ဟိန်းသံလည်း ကြားလိုက်ရော သမင်ငယ် လေး တစ်ကောင် မူးမေ့လဲကျသွားလိုက်တာ အသက်ပါ ပါသွားရှာတယ်။ အဲဒါနဲ့ ကျွန်တော်ရယ်၊ မောင်ဒရယ်ရယ်၊ မောင်ချေရယ် စုပေါင်းပြီး မြေမြှုပ်သင်္ဂြိုဟ်လိုက်ရပါတယ်’

‘ဟဲ ဟဲ ငါ့အသံက အဲဒီလောက်ပဲလား မောင်ရွှေယုန်ရဲ့ ’

‘ဟုတ်တယ် ကိုကြီးကျား အသံက အဲဒီလောက်ကိုပဲ စွမ်းအားရှိတယ် လို့ ထင်နေတာ တကယ့်တကယ်ကျ ကိုကြီးကျား မဟုတ်ဘူး ဗျ၊ ဘာပြု လို့ လဲဆိုရင် ကိုကြီးကျား မဟုတ်ဘူး ဗျ ဘာပြု လို့ လဲဆိုရင် ကိုကြီးကျားသာဆို အစာဝတာနဲ့ ကိုကြီးကျားဂူရှိရာ ဦးတည်ပြန်သွားတိုင်း ကိုကြီးကျား ဟာ ဂူထဲဝင်ခါနီး တစ်ချက် ဟိန်းလေ့ရှိတယ် မဟုတ်လား’

‘အေး ဟုတ်တယ်၊ ဂူထဲကိုအချိန်မှန်မှန်လဲ ဝင်လေ့ရှိတယ်’

‘အခုကြားရတာက ကိုကြီးကျား ဂူထဲ ပြန်ဝင်နေကျ အချိန်လောက်မှာ ပဲ ဟိုတစ်ဖက် တောင် ကမ်းပါးယံဆီက ကျားဟိန်းသံ ကြီးဗျ ကျွန်တော်လည်း ပုန်းအောင်းဝပ်ခိုနေရင်းက စူးစမ်းကြည့် တော့ တို့ ကိုကြီးကျားအသံကြီး မဟုတ်တာ သေချာတယ်ဆိုပြီး လာပြောတာ’

‘ဘာ ငါ့အသံထက် ထက်မြက်တဲ့ အသံ ကြောက်စရာကောင်းတဲ့ အသံ ဘယ်သူရှိနိုင်မှာ တဲ့ လဲ ရှိရင် ငါ့ကိုပြစမ်း’ ဆိုပြီး ကျားကြီးငစဉ်းလဲ က ရူးရူးရဲရဲနဲ့ ဒေါသတွေ ပေါက်ကွဲနေတော့တာပေါ့။

‘ကိုကြီးကျားကလည်း ဒေါသတွေ သိပ်ကြီးမနေပါနဲ့ လေ။ ဟုတ် မဟုတ် ကျွန်တော်တို့ သွား ကြည့်ကြရအောင်လေ’ ဆိုပြီး တောင်ကမ်းပါး ယံဘက်ဆီကို ခေါ်သွားတယ်။

တောင်ကမ်းပါးယံအနီးရောက်တော့ မောင်ရွှေယုန်က ‘ကိုကြီးကျား ကိုကြီးကျားရဲ့ ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းတဲ့ အသံကြီးကို စပြီး ပေးကြည့်ဗျာ၊ ဒီကောင် ဘယ်လိုနေမယ်ဆိုတာ သိရ အောင်ပေါ့’ ဆိုပြီး အသံပြု ခိုင်းလိုက်တယ်။ အဲဒီလို အသံပေးခိုင်းလိုက်တဲ့ အခါ ပဲ့တင်သံအဖြစ်နဲ့ အသံပြန်လာတာကို ကျားငစဉ်းလဲက ဒေါသတွေ ပေါက်ကွဲပြီး ထပ်ခါ ထပ်ခါ ဟိန်းဟောက်နေလို့ မောင်ရွှေယုန်တောင် မနည်းကြီး သတိထား

နေရပါသတဲ့ ။

‘ကိုကြီးကျား သိပ်လည်း အရဲမကိုးနဲ့ ဦးနော်၊ ဟိုအကောင်ကြီးအသံက တုန်ပြီး ပိုလို့ တောင် ကြောက်စရာကောင်းနေသလိုပဲ’

‘အောင်မာ မင်းက မကြောက်စမ်းပါနဲ့ ၊ ဒီတောမှာ ငါ့ကို ဘယ်သူယှဉ်နိုင်မှာ တဲ့ လဲ၊ ဒီကောင်ကို မတွေ့မချင်း ငါ ရှာသတ်ပြမယ်။ မင်း ကြည့်သာနေ ဘာမှ မပူနဲ့ ’

‘ဒီလိုဆို တောင်ကမ်းပါးယံအခြေထိ သွားကြမယ်ဗျာ၊ အဲဒီမှာ သူ ရှိချင်ရှိနေမှာ ၊ ကိုကြီးကျားလည်း ဟိန်းရဟောက်ရတာ မောနေပြီဆိုတော့ တောင်ကမ်းပါးယံခြေမှာ ရှိတဲ့ ရေအိုင်မှာ ရေသောက်ရင်း နည်းနည်း မောဖြေကြသေးတာပေါ့’

‘အေး၊ အေး ၊ အဲဒါ ကောင်းတယ်၊ ဒီကောင်ကို တွေ့လို့ များ တော့လား၊ ဟင်း မင်းရှေ့မှာ ကိုက်သတ်စားပြမယ်’

ဒါနဲ့ မောင်ရွှေယုန်ဟာ ကျားငစဉ်းလဲကို ရေအိုင်အရောက် ခေါ်ဆောင်လာနိုင်ခဲ့တယ်ပေါ့ ကွယ်။ ရေအိုင်ရောက်တော့ ကျားငစဉ်းလဲဟာ ရေအိုင်အစပ်မှာ ရေသောက်မလို့ ဆိုပြီး အဆင်းမှာ ရေအိုင်ထဲမှာ တွေ့ရတဲ့ သူပုံကို ဒေါသတကြီးနဲ့ ခုန်အုပ်လိုက်တဲ့ အခါ ရေထဲ နစ်မြုပ်သွားပါလေရော ကွယ်။ အဲဒီရေအိုင်ဟာ အောက်က ရွှံ့နွံတွေနဲ့ မို့ ကျားကြီးငစဉ်းလဲဟာ ရုန်းလေ၊ မြုပ်လေ၊ လှုပ်လေ မြုပ်လေနဲ့ နောက်ဆုံး အစာရေစာပြတ်ငတ်ပြီး သေပွဲဝင်ရတော့တယ်။

သာယာလှတဲ့ တောအုပ်ကြီးဟာလည်း ပိုပြီး သာယာလှပနေတော့သတဲ့ ။ မောင်ရွှေယုန် ကလေးကိုလည်း တခြား တိရစ္ဆာန်လေးတွေက ကျေးဇူးတင်မဆုံး ရှိနေကြပြီး ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲတွေ ဆင်နွှဲကြပါသတဲ့ ။ စိမ်းလန်းစိုပြည်လှတဲ့ ကမ္ဘာမြက်ခင်းပြင်ကျယ်ကြီးမှာ

ကခုန်မြူးထူးကြပြီး လွတ်လပ်ပျော်ရွှင်စွာ နေထိုင် ကျက်စား သွားလာနိုင်ကြပြီပေါ့ကွယ်။

မြတ်ထိုးညက်ကောင်းတဲ့
တောင်ပြင်သူဌေးသား

မြတ်ထိုးညက်ကောင်းတဲ့ တောင်ပြင်သူဌေးသား

တစ်ခါက လေးအတတ်မှာ လွန်စွာကျွမ်းကျင်လှတဲ့ တောင်ပြင်သူ
ဌေးသား တစ်ယောက် ရှိလေသတဲ့ ။ တောင်ပြင်သူဌေးသားဟာ သူ
လေးနှင့်ငှက်တွေကို ပစ်ခတ် ဖမ်းယူလေ့ရှိတယ်။ တစ်နေ့ မှာ တောင်ပြ
င်သူဌေးသားဟာ ချောင်းကမ်းပါးမှာ နားနေတဲ့ ဗျိုင်းတစ်ကောင်ကို
လေးနှင့်ပစ်ပြီး ယူဆောင်လာတယ်။ လမ်းခရီးမှာ တောင်ပြင် သူဌေး
သားဟာ မြောက်ပြင်သူဌေးသားနဲ့ တွေ့လေ တယ်။ မြောက်ပြင်သူဌေး
သားဟာ တောင်ပြင် သူဌေးသားရဲ့ လက်ထဲမှာ ကိုင်စွဲလာတဲ့ ဗျိုင်းသေ
ကို မြင်တဲ့ အခါ ‘အင်း တောင်ပြင်သူဌေးသားကို မလိမ့်တပတ်နှင့် ငွေရ
အောင် ဖန်လိုက်ဦးမယ်’လို့ မတရားရယူချင်တဲ့ စိတ်တွေ ပေါ်လာတယ်။
အဲဒီနောက် မြောက်ပြင်သူဌေးသားဟာ ငိုယိုပြီး..

‘အသင် တောင်ပြင်သူဌေးသား အသင် ကျုပ်ဗျိုင်းကို ဘာလို့ ပစ်သ
တ်ရသလဲ၊ ကျုပ်ဗျိုင်း ဟာ ရိုးရိုး သာမန်ဗျိုင်း မဟုတ်ဘူး ဗျ၊ ကျုပ်ကို
ကျုပ်ဗျိုင်းက တစ်နေ့ တစ်နေ့ ရွှေစင်တစ်ကျပ်သား ကျ အန်ထုတ်ပေး
နေကျဗျ၊ သင် အလျော်ပေးရမယ်’ လို့ ပြောပြောဆိုဆို တောင် ပြင်သူ
ဌေးသားကို တရားစွဲဖို့ တရားရုံးတော်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားတယ်။
တောင်ပြင်သူဌေးသားလည်း ဘာမှ ပြန်မပြောဘဲ ငြိမ်သက်စွာနှင့် လို
က်ပါလာခဲ့တယ်။

တရားရုံးတော်သို့ ရောက်တဲ့ အခါမြောက်ပြင်သူဌေးသားက သူ့ကို
တစ်နေ့လျှင် ရွှေတစ်ကျပ် သား အန်ထုတ်ပေးနေတဲ့ သူ့ဗျိုင်းကို
တောင်ပြင်သူဌေးသားက လေးနှင့်ခွင်းလို့ သေသွားတဲ့ အတွက်
လျော်ကြေးရလိုကြောင်း ရုံးမင်းကို လျှောက်ထားတယ်။

ရုံးမင်းက တောင်ပြင်သူဌေးသားကို ‘မြောက်ပြင်သူဌေးသား
ပြောသွားတဲ့ စကားအတိုင်း အသင် သူ့ဗျိုင်းကို လေးနှင့် ပစ်သတ်တယ်

ဆိုတာ အမှန်ပဲလား’ လို့ မေးတယ်။

တောင်ပြင်သူဌေးသားက ဗျိုင်းကို သူသတ်သည် မှာ မှန်ကန်ကြောင်း ဝန်ခံပြီး ‘အရှင်ရုံးမင်း ခင်ဗျား၊ ကျွန်တော်မျိုး မြောက်ပြင်သူဌေးသားကို မေးခွန်းတစ်ခု မေးခွင့်ပြုပါ’လို့ တောင်းဆိုတယ်။

ရုံးမင်းက ‘မေးစေ’ လို့ ခွင့်ပြုတယ်ဆိုရင်ပဲ တောင်ပြင်သူဌေးသားက မြောက်ပြင်သူဌေး သားကို-

‘အသင် မြောက်ပြင်သူဌေးသား၊ သင့် ဗျိုင်းဟာ သင့်ထံမှာ တစ်နေ့ ရွှေစင်တစ်ကျပ်သား၊ အန်ထုတ်ပေးနေတာ ဘယ်လောက်ကြာကြာရှိပြီလဲ’ ဟု မေးလိုက်သည် ။

တောင်ပြင်သူဌေးသားရဲ့ အမေးစကားကို ကြားတဲ့ အခါ ‘နှစ်ကြာရင် လျော်ကြေး များများ ရ မှာ ပဲ’လို့ မြောက်ပြင်သူဌေးသားဟာ တွေးမိသွားပြီး-

‘ကျုပ်ထံ ဗျိုင်းက ရွှေစင် အန်ထုတ်ပေးနေသော တစ်နှစ်တာမျှ ရှိပါပြီ’ လို့ ခပ်မြန်မြန်ဖြေ ကြားလိုက်တယ်။

အဲဒီအခါမှာ တောင်ပြင်သူဌေးသားက ရုံးမင်းဘက် လှည့်ပြီး

‘အရှင် ရုံးမင်း ခင်ဗျား၊ ကျွန်တော်မျိုးဟာ ကျွန်တော်မျိုးရဲ့ အိမ်ရှေ့ဝင်းခြံအတွင်းမှာ ရွှေစင် ကျပ်ပြားတွေကို ပုံထားပါတယ်။ ဒီဗျိုင်းဟာ ကျွန်တော်မျိုးရဲ့ ခြံဝင်းထဲကို နေ့တိုင်း လာပြီး ရွှေစင် ကျပ်ပြားပုံထဲက တစ်နေ့ကို တစ်ကျပ်သားစီ ခိုးယူသွားပါတယ်။ ကျွန်တော်မျိုးက ဗျိုင်းကို ခြောက် လှန့်ထုတ်ပေမယ့် မရပါ။ ဗျိုင်းဟာ နေ့တိုင်း လာပြီး ရွှေစင် တစ်ကျပ်သားစီ ခိုးယူခဲ့ပါတယ်။ ဒီတော့ ဒီဗျိုင်းဟာ ကျွန်တော်မျိုးရဲ့ ရွှေတွေကို ခိုးတဲ့ ရွှေသူခိုးဗျိုင်းဖြစ်ပြီး မြောက်ပြင်သူဌေးသား ဟာ ဗျိုင်းချီ

ယူလာတဲ့ ကျွန်တော်မျိုးရဲ့ ရွှေတွေကိုလက်ခံတဲ့ သူခိုးလက်ခံပဲဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်မျိုးဟာ ကနေ့မှ ကျွန်တော်မျိုးရဲ့ ရွှေတွေကို ခိုးတဲ့ ဗျိုင်းကို အသေလက်ရ ဖမ်းဆီးနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်မျိုးထံမှ တစ်နှစ်ကြာ ခိုးယူသွားတဲ့ ရွှေစင် သုံးပိဿာခြောက်ဆယ်ကျော်ကို မြောက်ပြင်သူဌေးသားက ပြန်အလျော်ပေးသင့်ကြောင်း လျှောက်ထားအပ်ပါတယ်’ လို့ လျှောက်တင်လေတယ်။

နောက်ဆုံး မြောက်ပြင်သူဌေးသားဟာ သူ့စကားနှင့်သူ ပိတ်မိသွားပြီး မငြင်းသာတော့ဘဲ ဖြတ်ထိုးညှဏ်ကောင်းတဲ့ တောင်ပြင်သူဌေးသားကို လျော်ကြေးအဖြစ် ရွှေစင် သုံးပိဿာပေးလျော် လိုက်ရလေသည် ။

ကလေးတို့ ရေ ဒီပုံပြင်မှာ တောင်ပြင်သူဌေးသားပြောတဲ့ စကားကို ‘ကောက်ပင် ရိတ်လှီးစ ကား’လို့ ခေါ်တယ်ကွယ့်။ ကောက်ရိတ်သမားဟာ ကောက်ပင်တွေကို လက်ထဲမှာ မြဲမြံစွာ ဆုပ်ကိုင် ပြီးမှ မိမိ တံစဉ်နှင့် ရိတ်လှီးသလိုပဲ တောင်ပြင်သူဌေးသားဟာလည်း မြောက်ပြင်သူဌေးသားရဲ့ စကားကို မြဲမြံစွာ ဆုပ်ကိုင်ပြီးမှ မိမိစကားနှင့် ရိတ်လှီးတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ပဲပေါ့ကွယ်။ ကလေးတို့ လည်း မြောက်ပြင်သူဌေးသားလို သူတစ်ပါးပစ္စည်းကို ရယူလိုမှုနှင့် မိမိပြောလိုက်တဲ့ စကားဟာ မိမိ ကိုပြန်ပတ်လိမ့်မယ်လို့ မတွေးမိဘဲ စကားကို မစဉ်းစားမဆင်ခြင်ဘဲ အရမ်းကာရော မပြောမိဖို့ နှင့် တောင်ပြင်သူဌေးသားလို မိမိအပေါ် ကျရောက်မယ့် အန္တရာယ်ကို ဘယ်လိုဖြေရှင်းမယ်ဆိုတာ ခေါင်း အေးအေးနှင့် စဉ်းစားပြီး တစ်ဖက်သားရဲ့ စကားကို ဆုပ်ကိုင်ကာ မိမိ စကားဖြင့် နင်းချေကျော်လွှား တတ်ဖို့ လိုတယ်ကွယ့်။ ပုံပြင်ထဲက တောင်ပြင်သူဌေးသားလို ဖြတ်ထိုးညှဏ်ကောင်းတဲ့ လူတော်က လေးများ ဖြစ်ကြပါစေကွယ်။
